

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: ÁLLTB06**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Szakigazgatás II.
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Special administration II.
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 4 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33% gyakorlat, 67% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** államtudományi osztatlan mesterképzési szak
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Kristó Katalin egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 15 EA
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 3 (2 EA + 1 GY)
- 9. A tantárgy szakmai tartalma:** A tantárgy teljeskörűen bemutatja a humánszolgáltatások körét, jogi-igazgatási működését, mind a központi, mind a helyi igazgatás területén. Kitér az állami szerepvállalás változásaira és a szociális jog megjelenésének, értelmezésének történeti hátterére. Meghatározza és leírja a szociálpolitikai, társadalombiztosítási fogalmakat és modelleket. A szakterület hagyományos, jogi szemléletű bemutatásán túl interdiszciplináris módon bevonja a szociológia, szociálpszichológia, politika, közpolitika, szervezés- és igazgatótan tudományok körébe tartozó alapismereteket az oktatási tartalmakba. Kiemelten foglalkozik az EU szociális irányelveivel, azok hazánkra gyakorolt hatásaival. A tantárgy felöleli a klasszikus szociális gondoskodás igazgatási intézményeit. A tananyag kiterjed az állam, a közigazgatás által ellátandó szociális feladatok elméleti és az ágazati közpolitikák kérdéseire. A hallgatóknak el kell sajátítaniuk az ellátást biztosító hatósági és a közszolgáltatásokat nyújtó közigazgatási intézményekre vonatkozó alapvető szabályokat és eljárásokat. A tantárgy oktatása során az oktatói kollektíva kiemelt figyelmet fordít az elméleti ismeretek átadása mellett a gyakorlatra.
- 10. Elérendő kompetenciák:**

Tudása: Rendszerszinten ismeri az állam feladataival, szervezetével és működésével kapcsolatos legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert. Megfelelő áttekintéssel rendelkezik az állammal kapcsolatos komplex tudnivalók szintetizálására. Tájékozott az államban érvényesülő fontos mechanizmusokat illetően. Összefüggéseiben is képes értelmezni az államra ható folyamatokat. Elmélyült ismeretekkel rendelkezik az állam gazdasági, politikai és társadalmi összefüggéseit, nemzetközi és regionális mozgásterét illetően. Megfelelő tájékozottsággal rendelkezzen a magyar társadalmi problémákat, deviáns viselkedésfajtákat, emberi szükségleteket, illetve az ország kulturális helyzetét érintően és ismeri az ezekkel kapcsolatos állami feladatokat is.

Képességei: Képes a különböző problémák interdiszciplináris kezelésére és az államtudományi felfogást jellemző szintézis megteremtésére. Képes a társadalmi

problémák és a szociális ellátórendszer kialakítása közötti összefüggések felismerésére.

Attitűdje: Átfogó társadalomtudományi, jogtudományi, gazdaságtudományi és politikatudományi gondolkodás- és szemléletmódot képvisel. Komplex rálátással rendelkezik a humánigazgatás keretében tanult anyagok gazdasági, politikai, jogi és társadalmi vonatkozásaira is.

Autonómiája és felelőssége: Új, komplex ismereteket igénylő helyzetekben is felelősséget vállal a döntések környezeti, társadalmi és államigazgatási hatásaiért. Felismeri, hogy a szociális igazgatás keretein belül hozott döntések hatással vannak a társadalom több más területére is, így ennek tudatában törekszik a legfelelősségteljesebb döntések meghozatalára.

11. Előtanulmányi követelmények: Szakigazgatás I.

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika:

Nappali tagozat:

	Időpont	Az előadás témája	Terem
1	2025.09.09. 16:00-17:45	Az állam szociális szerepvállalásának változásai, a szociális igazgatás fejlődése	Oktatási épület II. előadó
2	2025.09.16. 16:00-17:45	A szociálpolitika alapelvei. Hátrányos helyzet, társadalmi devianciák	Oktatási épület II. előadó
3	2025.09.23. 16:00-17:45	A rászorultsági alapú ellátások: a szociális igazgatás rendszere, pénzübeli és természetbeni ellátások	Oktatási épület II. előadó
4	2025.09.30. 16:00-17:45	A szociális szolgáltatások, az intézményi jogviszony	Oktatási épület II. előadó
5	2025.10.07. 16:00-17:45	A családok állami támogatása	Oktatási épület II. előadó
6	2025.10.14. 16:00-17:45	A gyermekek védelmének rendszere: a gyermekvédelem fejlődése, a gyermekek jogai. A gyámügyi igazgatás szervezete A gyermekvédelmi ellátások	Oktatási épület II. előadó
7	2025.10.21. 16:00-17:45	A nyugdíj és nyugdíjszerű ellátások	Oktatási épület II. előadó
8	2025.10.28. 16:00-17:45	A megváltozott munkaképességű személyek ellátásai. A fogyatékosági támogatások	Oktatási épület II. előadó
9	2025.11.04. 16:00-17:45	A biztosítási alapú ellátások. Az egészségügy	Oktatási épület II. előadó

10	2025.11.11. 16:00-17:45	Állami feladatok a köznevelésben. Állami feladatok a felsőoktatásban	Oktatási épület II. előadó
11	2025.11.18. 16:00-17:45	Ifjúságpolitika és sportigazgatás A kultúra igazgatása	Oktatási épület II. előadó
12	2025.11.25. 16:00-17:45	Az anyakönyvi igazgatás	Oktatási épület II. előadó
13	2025.12.02 12:00 – 13:45	Szociálpolitika az Európai Unióban	Oktatási épület II. előadó

Gyakorlati csoportok kurzuskódja	Gyakorlati csoport oktatója	Időpont	Terem
ÁK_AN3_KIG_G1	Dr. Bauer Lilla	10:00 – 11:45 (2025.09.09-től kezdve)	O-103
ÁK_AN3_KIG_G2	Dr. Bauer Lilla	10:00-11:45 (2025.09.09-től kezdve)	O-103
ÁK_AN3_KIG_G3	Dr. Szabó Tamás	minden első hétfő 16:00 – 17:45 (2025.09.08-től kezdve)	O-103
ÁK_AN3_KIG_G4	Dr. Szabó Tamás	minden második hétfő 16:00 – 17:45 (2025.09.17-től kezdve)	O-103
ÁK_AN3_KIG_G5	Malustyik Brigitta	minden első kedd 10:00 – 11:45 (2025.09.09-től kezdve)	O-103

Levelező tagozat:

	Időpont	Az előadás témája	Előadó	Terem
1	2025.09.26. 12:00 – 15:45	Az állam szociális szerepvállalásának változásai, a szociális igazgatás fejlődése. Hátrányos helyzet, társadalmi devianciák. A rászorultsági alapú ellátások: pénzügyi és természetbeni ellátások. Szociális szolgáltatások és az intézményi jogviszony. Gyermekvédelem és gyámügyi igazgatás szervezete. A gyermekvédelmi ellátások. Családpolitika és a családok állami támogatása Papíralapú és elektronikus anyakönyv, az anyakönyvi igazgatás történeti fejlődése, alapfogalmai, szervezete.	Malustyik Brigitta	Oktatási épület II. előadó

2	2025.11.07. 12:00-15:45	A biztosítási alapú ellátások. A nyugdíj igazgatása. Az egészségügy igazgatása. A megváltozott munkaképességű személyek ellátásai. A fogyatékosági támogatások. Állami feladatok a köznevelésben és a felsőoktatásban.	Dr. Bauer Lilla	O-214-215.
---	----------------------------	--	-----------------	------------

Gyakorlati csoportok kurzuskódja	Gyakorlati csoport oktatója	Időpont	Terem
ÁK_AL3_KIG_G1	Dr. Bauer Lilla	2025. november 21. péntek 16:00-19:45	O-103
ÁK_AL3_KIG_G2	Malustyik Brigitta	2025. november 21. péntek 12:00-15:45	O-104
ÁK_AL3_KIG_G3	Dr. Szabó Tamás	2025. november 21. péntek 16:00-19:45	O-104

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 8. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon a részvétel kötelező: nappali tagozaton minimum 10 előadáson, levelező tagozaton minimum 1 előadáson. Rövid távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlása egyéni megbeszélés szerint történik.

Nappali tagozaton a szemináriumi foglalkozásokról két alkalommal lehet hiányozni. Ezt meghaladó hiányzás esetén a szemináriumvezető dönt a pótlás módjáról.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nappali tagozaton a félév során két zárthelyi dolgozat megírása szükséges, amelyre a 3. és a 6. szemináriumi foglalkozás alkalmával kerül sor. A zárthelyi dolgozatokban a dolgozat időpontjáig elhangzott előadás- és szemináriumi anyagok, a foglalkozásokon kijelölt szakirodalom kerülnek számonkérésre. A két zárthelyi dolgozat együttes pontszámának 51%-os elérése esetén a hallgató az aláírást megkapja, és vizsgára bocsátható. Amennyiben a hallgató a dolgozat időpontjában hiányzik, vagy a két zárthelyi dolgozatban megszerzett pontszámok alapján nem éri el az 51%-ot, az aláírás megszerzése (aláírás feltétele) érdekében a póthéten pót zárthelyi (UV) dolgozat alkalmával tudja teljesíteni a dolgozatot. Amennyiben a hallgató a két dolgozat pontszámából, vagy a pót zárthelyi (UV) dolgozaton elért pontszám alapján az aláíráshoz szükséges 51%-ot nem szerzi meg, vizsgára nem bocsátható.

Nappali tagozaton megajánlott jegy szerzésének a feltétele: amennyiben az érintett hallgató a két ZH-n megszerzi az összesen elérhető pontszám 90%-át, akkor jeles (5), ha 80-90% között teljesít, akkor 4 (jó) érdemjegyet szerezhet.

Levelező tagozaton a gyakorlati foglalkozás időpontjában kerül sor a zárthelyi dolgozat megírására. A dolgozat témája az előadások anyaga.

Levelező tagozaton megajánlott jegy szerzésének a feltétele: amennyiben az érintett

hallgató a ZH-n megszerzi az összesen elérhető pontszám 90%-át, akkor jeles (5), ha 80-90% között teljesít, akkor 4 (jó) érdemjegyet szerezhethet.

A zárthelyi dolgozat sikertelen megírása vagy elmulasztása esetén a hallgatónak lehetősége pót zárthelyi (UV) dolgozat megírására a pót héten írható. A **zárthelyi dolgozat pótlására** abban az esetben kerül sor, ha a hallgató a dolgozat teljesítésének időpontjában történt távolmaradásáról írásos igazolással rendelkezik, illetve a ZH értékelése nem érte el az 51%-ot.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A félév során **minden hallgató** köteles a gyakorlatvezető által részére egyénileg, illetve csoportosan meghatározott - a tantárggyal kapcsolatos - feladatok elvégzésére.

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, továbbá a nappali tagozaton a két zárthelyi dolgozat, levelező tagozaton a zárthelyi dolgozat eredményes (51%-os) teljesítése.

Kedvezményes tanulmányi rendben az érintett nappali és levelező tagozatos hallgatóknak felmentés jár az óralátogatás alól, ugyanakkor az aláírás feltétele mindkét tagozaton egy zárthelyi dolgozat sikeres 51%-os teljesítése személyes megjelenéssel. Amennyiben a vizsgaidőszakban nem tudja teljesíteni személyes részvétellel a zárthelyit, abban az esetben lehetősége van a póthéten a pót zárthelyi (UV) sikeres, 51%-os teljesítésével eleget tenni a kötelezettségnek.

Az a kedvezményes tanrendes hallgató, aki tartósan külföldön tartózkodik (pl. ERASMUS), vagy női hallgatói, aki gyermeket vár a vizsgaidőszakban / a vizsgaidőszak során adott életet gyermeknek, és ezért nem tud megjelenni személyesen a tanulmányi időszakban a zárthelyi vagy pót zárthelyi (UV) dolgozat teljesítésére, azok számára a szemináriumvezető lehetőséget biztosít hivatalos online konzultáció, számonkérés keretében az aláírás teljesítéséhez az előadások, szemináriumok témakörében.

17. Az értékelés:

Nappali és levelező tagozaton a vizsgaidőszakban szóbeli kollokvium, előre megadott tételsor alapján. A vizsga értékelése ötfokozatú jeggyel történik.

17.1. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

18. Irodalomjegyzék:

18.1. Kötelező irodalom:

- LAPSÁNSZKY András (2020) (szerk.): Közigazgatási jog – Szakigazgatásaink elmélete és működése. Wolters Kluwer Hungary Kft., Budapest.
- HAJDÚ József – HOMICSKÓ Árpád Olivér (2020) (szerk.): Bevezetés a társadalombiztosítási jogba. 8. átdolgozott kiadás. Patrocinium Kiadó, Budapest. Patrocinium Kiadó, Budapest.
- HAJDÚ József (2019): A szociális jog elmúlt 20 évéről, különös tekintettel az Európai Unióra. In. Mickolczy – Kun- Boóc (szerk.): Gazdaság és jog. Húsz év jogalkotási fejleményei a civilisztika területén.
- HOFFMANN István- GELLÉRNÉ LUKÁCS Éva: Bevezetés a társadalombiztosítási és szociális

jogba. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2020.

18.2. Ajánlott irodalom:

- HOMICSKÓ Árpád Olivér (2020): A 883/2004-es Európai Községi koordinációs rendelet hatásának vizsgálata a magyar szociális ellátások rendszerére 2004-től napjainkig – különös tekintettel az egészségügyi szolgáltatások igénybevételére. In. Miskolczi-Bodnár Péter (szerk.): Az Európai Unióhoz történő csatlakozásunkat követő hazai és európai jogfejlődés. Wolters Kluwer Hungary Kft., Budapest

Budapest, 2025. szeptember 10.

Dr. Szabó Tamás

tantárgyfelelős

Dr. Prof. Kis Norbert

tanszékvezető